

FUNDAT Y DIRIGIT PEL PÈRIT AGRÒNOMO D. FRANCISCO X. TOBELL Y ARGILA.

Surt el primer y tercer diumenge de cada mes.

SUMARI

Secció d' agricultura pràctica.—De la sega primerenca ó tardana.—Datos de un ensaig sobre l' incubació artificial.—Sarment de precaució per aminorar los danys que solen ocasionar las geladas tardanas (figs. 11, 12, y 13.) Quinta vetllada d' hivern ó sian conversas hortícolas á la vora del foc.

Secció de varietats.—Feras de pega.

Noticias agricolas.—Nova industria agricola del país.—Conferencias agricolas.—Exposició nacional vinicola.—L' oli de fusta.—Cultiu del cotó.

Revista vinicola mensual corresponent á Febrer d' aquest any.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN ANY.	20 RALS.		REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
MITX ANY.. . . .	11 »		
TRES MESOS.	6 »		PORTA-FERRISA 18, BAIXOS.

S' ADMETEN ANUNCIS Á PREUS CONVENCIONALS.

FÁBRICA D' ADOBS COMPLERTS

Ó SIGAN

FEMS PER A LAS TERRAS

(PRIMERA EN ESPANYA, FUNDADA EN JANER DE 1863.)

PER L' ENGINYER INDUSTRIAL

DIRIGIDA PER LO PERIT AGRONOMO

DON LLUIS JUSTO Y VILLANUEVA.

DON FRANCISCO X. TOBELL Y ARGILA.

DISTINGIDA AB LOS PRIMERS PREMIS

EN LAS EXPOSICIONS DE

SARAGOSSA, BARCELONA, VIENA Y FILADELFIA

PER LO

ADOB COMPLERT CATALA

PERA TOTA MENA DE CONREUS Y TERRENOS.

Pera las demandas: dirigirse als Srs. Ginesta y Marquet, Portxos de 'n Xifré, núm. 6, pis baix, en Barcelona, ó en los depósitos establerts á fora.

GABELLA DE GINESTA Y DE PI

N' hi ha per vendre: de 1.500 á 2.000 cargas de la primera y de 2.000 á 2.500 de la segona á casa Montmany del Papiol, aixis com també *Plátanos y acacias pera passeig*, y *moreras* pera l' alimentació dels cuchs de seda. Tot de forsa superior, de bona mena y á bon preu.

Informará l' amo de l' hisenda de casa Montmany del Papiol, duenyo del establiment de vins anomenat «La Llegítima.»—Plassa de Catalunya, Café de Pelayo.—Barcelona.

GRAN CANTITAT

DE

FOSFAT DE CALS

procedent d' una fàbrica de productos animals ó sigan *desperdicis d' ossos y banyas* en estat de ser aplicat immediatament á las plantas com *adob* y á un preu molt acomodat. *Informarán* en lo carrer del Càrme, número 41, pis 2.º, 1.ª porta.—Barcelona.

L' ART DEL PAGÉS.

DE LA SEGA PRIMERENCA Ó TARDANA.

Ja fa alguns anys que cap al tart d' un jorn d' estiu y sentat sobre la molsa de la marge d' un camp, contemplava dos collas de segadors: los uns segavan blat d' un groch verdós y 'ls altres segavan blat d' un groch secós. Los amos dels camps respectius no tardaren en juntarse ab mí, y lo primer que se 'm va ocorrer fou preguntar á cada un d' ells, per qué segaba lo blat verdós ó granyal?

—Perque es millor, me respongué.

—Allavors, per qué V. lo fa segar sech ó cruspit?

—Perque es millor, digué l' altre.

Després de moltes preguntas y llarga conversació, no vaig poguer aclarar altre cosa sino que segat lo blat granyal, era millor, y també era millor segat cruspit.

Preocupat per est fet, l' any següent vaig procurar experimentar per mí mateix quina de las dos segas era mes ventatjosa. Al efecte vaig fer segar un camp, part granyal y part cruspit.

Lo resultat fou lo següent:

Lo blat granyal era mes gros y de mes pes que 'l blat cruspit, pero d' un color moreno, mentres l' altre era d' un color d' ambar molt llustrós.

No passaren mes avant los meus experiments, pero la preferencia que alguns compradors intelligents en la materia donaren al primer, feu que d' aquell dia en avant practiqué la sega essent lo blat granyal.

Las ventatjes son tangibles:

Primer, perque ab igual número d' espigas se recull mes cantitat de blat ab mesura y pes, en mes d' un 10

per 100; segon, que tenint en consideració l'espai de temps que s'adelanta la sega, en los païssos com en est Ampurdá, que 'ls vents huracanats bufan tan fortament, que no sols la tendra espiga del blat espolsan, deixantla estéril y desolada, si que també al só de son horrorós xisclet trencan los arbres que las centurias habian respectat; cad' any, d' un dia, d' un hora depen la salvació dels afanys d' una anyada entera y la satisfacció de no veurer desvanescudas las esperansas que son lo bálsam del cor en tota la nostra vida.

Per suposat que ab esta tasca deu practicarse incontinent lo agarbament ó agaballonament de las garbas á fi de que puguia lo blat acabar d' assahonar al calor de la massa, y ben guardat del alé dels vents y de los raigs del sol, que lo secarian y llavors quedaria arrugat y ab pitjors condicions que lo seu congénere.

Mes tart, y en corroboració d' aquesta práctica, vaig llegir, no recordo ahont, que en los païssos Baixos los blats segats granyals tenen mes estima que los blats de igual mena segats cruspits.

Potser se dirá per algú que lo blat d' eixa naturalesa es mes propens á ferse malbé; mes aixó no es veritat, mentres se condueca com se deu, es dir, posantlo estés en lo graner com tot lo blat que 's recull, á fi de ben secarse, per poderlo mes tart encanadar ó empilar, y no com ho fan molts després de batre, deixantlo en grans pilas que á la llarga, si son cuidadosos, s' han d' estendre, y si no son cuidadosos, quan obran lo canat, en lloch de grans de blat hi troban un sens fi de volfas de sagó, que lo malehit cuch ha fet durant lo temps de descuit, que s' ha multiplicat al calor de la massa, generació tras generació y cada vegada mes numerosa.

JOSEPH VERGÉS Y ALMAR,
Hisendat.

DATOS D' UN ENSAIG SOBRE L' INCUBACIÓ ARTIFICIAL

fets ab un incubador de renovació parcial y periódica d' aygua calenta.

Número y classe dels ous que vaig posar al incubador en lo dia 23 de Mars de 1876: 45 ous; sent 42 de gallina y 3 de gall d' India.

Dia.	Hora.	Temperatura en graus Reaumur.			Altres observacions.
		Externa ó del local.	Caldera.	Calaix.	
23 Mars.	12 1/2 tarde	11°	41°	30°	
»	9 nit	11°	44°	31°	
24 »	9 1/4 matí	10 1/2°	44°	29 1/2°	Plou: l' higrómetro senyala á la paret 90° (1).
»	1 tarde	10 1/2°	44°	30°	
»	9 nit	11°	36°	28°	
25 »	9 matí	10 1/2°	38°	29°	
»	1 tarde	11°	45°	32°	
»	9 nit	11°	44°	29°	
26 »	9 matí	10°	47°	29 1/2°	Seré: n' obstant l' higrómetro senyala á la paret 90°.
»	1 tarde	10 1/2°	46°	30°	
»	9 nit	10 1/2°	50°	31°	
27 »	9 matí	10 1/2°	40°	29 1/2°	
»	1 tarde	11°	46°	31°	
»	9 nit	11°	39°	29°	
28 »	9 matí	11°	39°	29°	L' higrómetro de la paret senyala 92°.
»	1 tarde	11 1/2°	47°	31°	
»	9 nit	11 1/2°	41°	29 1/2°	
29 »	9 matí	11°	39°	29°	
»	1 tarde	11 1/2°	46°	31°	
»	9 nit	11 1/2°	42°	30°	
30 »	9 matí	11°	40°	30°	
»	1 tarde	11 1/2°	46°	31 1/2°	
»	9 nit	11 1/2°	42°	30°	Fins á aquesta fetxa s' hi renovan 15 litros. Desde aquesta solament 13.
31 »	9 matí	11°	38°	29°	
»	1 tarde	11 1/2°	45°	31 1/2°	
»	9 nit	11°	36°	28°	S' ha tornat á posarhi 15 litros.
1 Abril.	9 matí	10 1/2°	37°	29°	
»	1 tarde	10 1/2°	47°	31 1/2°	
»	9 nit	11°	38°	29 1/2°	
2 »	9 matí	10 1/2°	39°	30°	
»	1 tarde	11°	46°	32°	
»	9 nit	11°	38°	29 1/2°	
3 »	9 matí	10 1/2°	38 1/2°	29 1/2°	S' han renovat solament 14 litros.
»	1 tarde	11°	46°	32°	
»	9 nit	11°	38°	29 1/2°	
4 »	9 matí	11°	36 1/2°	29°	
»	1 tarde	11 1/2°	44°	31 1/2°	
»	9 nit	11 1/2°	37°	29 1/2°	S' han renovat solament 13 litros.

(1) Es en uns baixos, y per consegüent las parets solen estar sempre rellentas.

Dia.	Hora.	Temperatura en graus Reaumur.			Altres observacions.
		Externa ó del local.	Caldera.	Calaix.	
5 Abril.	9 matí	11 ¹ / ₂ °	37°	29 ¹ / ₂ °	S' han renovat solament 12 litres.
» »	1 tarde	11 ¹ / ₂ °	43°	31 ¹ / ₂ °	
» »	9 nit	12°	36°	29°	He notat qu'hi havia 5 ous morts.
6 »	9 matí	11 ¹ / ₂ °	36°	29 ¹ / ₂ °	
» »	1 tarde	12°	42°	31 ¹ / ₂ °	
» »	9 nit	12°	35°	29°	
7 »	9 matí	11 ¹ / ₂ °	36°	29 ¹ / ₂ °	
» »	1 tarde	12°	42°	31 ¹ / ₂ °	
» »	9 nit	12°	36°	29°	
8 »	9 matí	12°	36 ¹ / ₂ °	29 ¹ / ₂ °	
» »	1 tarde	12°	43°	31°	
» »	9 nit	12°	36°	29 ¹ / ₂ °	
9 »	9 matí	12°	36°	29 ¹ / ₂ °	S' han renovat solament 11 litres.
» »	1 tarde	12 ¹ / ₂ °	41 ¹ / ₂ °	31 ¹ / ₂ °	
» »	9 nit	12°	36°	29°	He tret un ou de gall d'India que
10 »	9 matí	13°	35°	29 ¹ / ₂ °	's veyia havia mort als 7 ó 8 dias.
» »	1 tarde	13°	41°	31 ¹ / ₂ °	He tret 5 ous gallina que's coneixia
» »	9 nit	12 ¹ / ₂ °	34 ¹ / ₂ °	29 ¹ / ₂ °	havia mort dels 10 als 11 d.
11 »	9 matí	12 ¹ / ₂ °	35°	29 ¹ / ₂ °	He posat solament 10 litres.
» »	1 tarde	13°	39 ¹ / ₂ °	31°	
» »	9 nit	13°	34°	29 ¹ / ₂ °	S' han renovat solament 9 ¹ / ₂ li- tros; hi ha un ou picat.
12 »	9 matí	12 ¹ / ₂ °	34°	29°	Hi ha altres dos ous picats.
» »	1 tarde	13°	33 ¹ / ₂ °	31°	
» »	9 nit	13°	33°	29°	Ha nascut 1 pollet y 5 ous picats.
13 »	9 matí	12 ¹ / ₂ °	34°	29°	Hi ha 4 pollets nats y 5 ous picats.
» »	1 tarde	12°	39°	29°	
» »	9 nit	10°	33°	27°	Han nascut 4 pollets mes.
14 »	9 matí	10 ¹ / ₂ °	34°	28 ¹ / ₂ °	Ha nascut un altre pollet, pero n' ha mort un d'ahir.
» »	1 tarde	10 ¹ / ₂ °	42°	30°	Hi ha altres 2 ous picats.
» »	9 nit	10°	34°	27°	Han nascut 10 pollets, n'ha mort un é hi ha 3 ous picats.
15 »	9 matí	10 ¹ / ₂ °	35°	27°	Han nascut 4 pollets mes.
» »	1 tarde	11°	43°	30°	Fins á la fetxa han nascut 18 po- llets é hi ha 4 ous picats.
» »	9 nit	11°	38°	29 ¹ / ₂ °	Han mort tres pollets.
16 »	9 matí	11°	38°	29 ¹ / ₂ °	Han picat altres 4.

Total en pollets nats: 21 y un gall d'India que nasqué 'l 19. Vaig co-
locar, després de trets los ous dolents, l' higrómetro en lo calaix, y me va
senyalar 69° d' humitat (1).—JOSEPH M.^a DE PRAT.

(1) Algun dels lectors no acostumat á aqueixa mena d' experiments. estranyará la
manera de dirho tan á secas y tal vegada li será difícil de compendreu, pero com pensém
ocupárnos en detingudament de tot lo referent á aquesta industria agrícola, esperém per
millor ocasió fer-ne explicacions é indicar lo profit que pot traurers d' aqueixos datos.

SARMENT DE PRECAUCIÓ

PER AMINORAR LOS DANYS QUE SOLEN OCASIONAR LAS GELADAS TARDANAS.

Los danys que los gels del mes d'Abril pròxim passat ocasionaren han donat lloch á que en lo present any fessem algun estudi práctic sobre la manera com podriam aminorar los danys d'una gelada tardana, sens que lo procediment que s'hagi de seguir siga en perjudici del cep, ni dels fruyts continguts en lo mateix en cas de no resultar la tan temible gelada.

Eix estudi lo manifestém per si algun viticultor lo considera d'alguna acceptació, y també perque si son procediment donés excelents resultats, quedariam sumament satisfets en haber prestat un servey á la viticultura pàtria.

A tal objecte habem ensajat ceps de diferents formas tenint en consideració que 'ls ceps que componen los vinyats generalment, son de forma variada y per lo tan com segons la forma del cep lo tractament deu esser variat, habem cregut necessari donar una cabal idea del nostre procediment en las diferents formas dels ceps.

En los ceps constituïts d'una sola brocada, fig. 11 á fi de poderlos tractar ab sarment de precaució hem hagut d'abstenirnos d'efectuar la poda prèvia ó preparatoria perque d'efectuarla s'hauria tingut de suprimir lo referit sarment.

A eix cep una vegada arribada l'hora que 's té la costum de podar ó siga en el mes de Janer, l'habrém portat tal com acostuma lo pays, constituïnt una brocada en A; després en lloch de tallar ó suprimir lo sobre coll á ras com se efectuaria en la poda del pays l'habem tallat en B, es á dir á dotze borrons, suprimint al mateix acte los nou borrons c, d, e, f, g, h, i, j, l, fent de modo que no quedessin altres borrons que los dos de la base y 'l superior, creyent qu' al dar lloch la venidera vegetació, se desenrotllará lo borro superior com també los dos de la brocada A y quedarán suspesos ó latents los de la base del sarment de precaució, que sembla sería mes acertat dir *borrons de precaució*. Si vingués la gelada y destruís la vegetació referida, sens pérdua de temps tallariam lo dit sarment en M y podariam á la cega las vegetacions destruïdas per la gelada de la brocada A, creguts que los borrons de precaució deurian donar son respectiu fruyt, com si antes d'aqueixas precaucions se 'n hagués format pulgar ó brocada. Si així fos, evitariam la pérdua que d'altre modo resultaria, evitant tota ferida extraordinaria y son consegüent vessament de sáva y al mateix temps de molt fácil efectuar y económic procediment.

En los ceps de mes d' una brocada ó diriam de tres, per exemple, fig. 12 habem deixat un y dos sarments de precaució seguint lo mateix procediment que s' ha esplicat de la fig. 11, ab

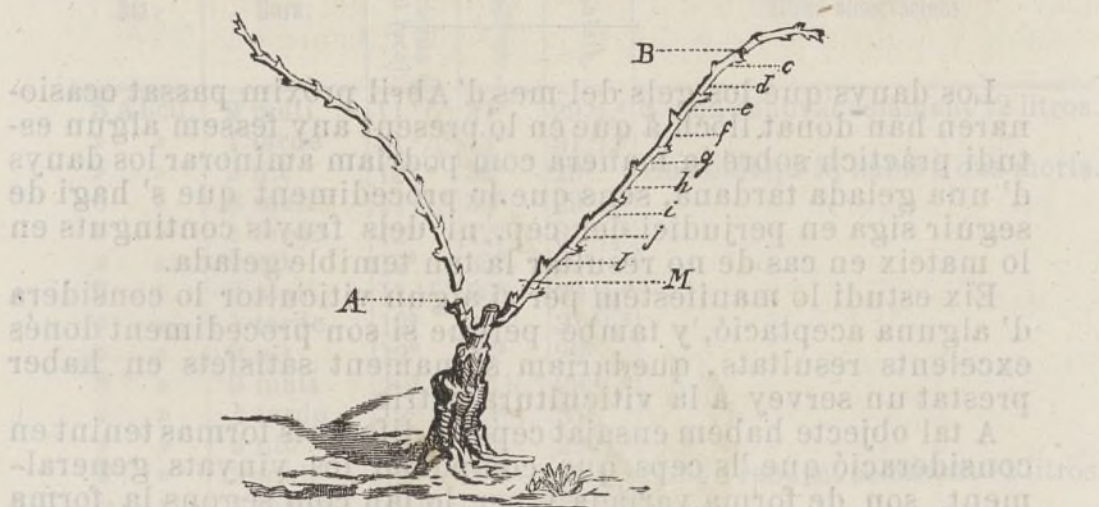

Fig. 11. Cep de una sola brocada,

la sola diferencia qu' en eixas creyém deixar lo sarment alternant d' unas brancas ó brassos en altres, podant prévios los

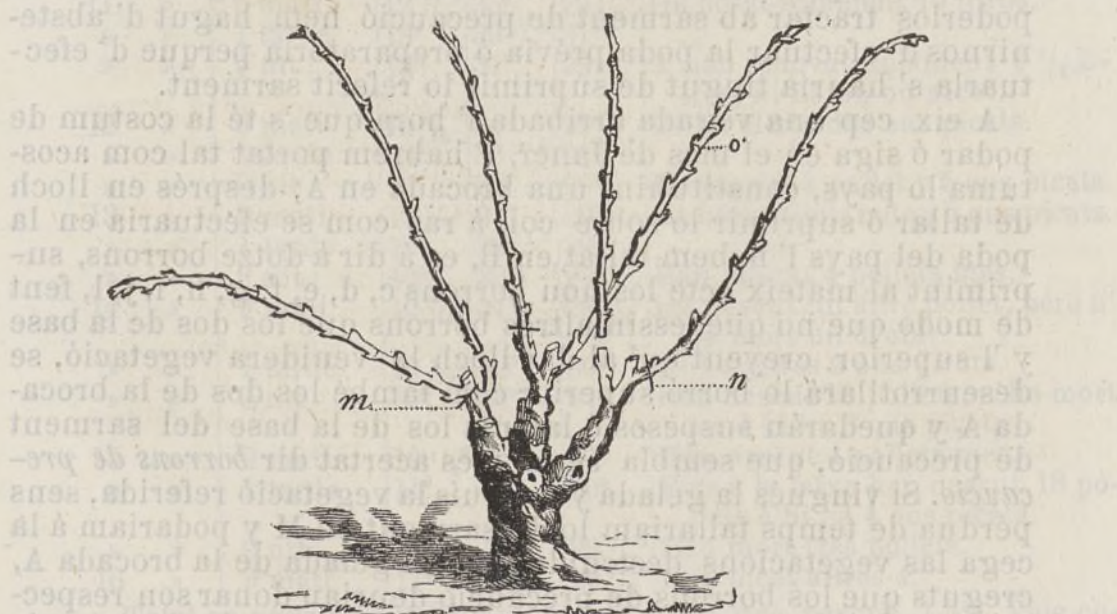

Fig. 12. Cep de tres brocadas.

sarments qu' han servit de precaució l' any anterior en *m* y *n*; deixantne sarment de precaució novament en los brassos que no constituïan l' any anterior mes que lo sol pulgar ó brocada *o*

quedant lo mateix cep fig. 12 després de podat en l'any venider tal com presenta la fig. 13.

Si la gelada no succehis, creyém no tocar lo sarment de precaució puig que pera favorir la vegetació de la brocada basta pinsar ó escapsar los brots del borro superior del sarment de precaució y escluirém los brots de la base de dit sarment, si re-

Fig. 13. Cep resultant.

sultés que mes tart se desenrotllessin, lo que podria molt ben succehir, si lo brot del borro superior no pogués xucclar la sáva encaminada á garantirlo y creyem que de ser així será molt necessari suprimir los referits brots de la base del sarment de precaució, dat lo cas de no sobrevenir las geladas, porque creyém serian eixas molt tardanas y per consegüent son fruyt seria tardá en comparació del primer y sempre desmembraria los brots de la brocada. Es per aixó que pensem de suprimirlos.

De tot lo referit la major part son suposicions que toca é la práctica aclararlas, però com eix procediment no pot ser ruínós, no habem reparat en posarlo en estudi práctic ni en manifestarlo per si algunas personas desitjan imitarlo.

Hospitalet del Llobregat y Febrer de 1877.

FRÁNCISCO GELABERT

cultivador.

VETLLADAS D' IVERN

Ó SIGAN

CONVERSAS HORTÍCOLAS Á LA VORA DEL FOCH.

Quinta vetllada.—De l'irrigació.

Sentats n' estaban prop la llar del foch, segons acostumaban tots los indivíduos de la familia de D. Miquel y sos amichs: la nit se presentaba tempestuosa. La resplandor dels llampechs, entraba per las escletxas de las portas y finestras, fent esgrogueir lo flam del llum qu' estaba penjat de la xemeneya. Lo terratremol del tró se confonia ab lo ramor que produhia l' aygua que á bots y á barrals queya damunt lo pati de la casa, y ab la torrentada que se sentia baixar de las vinyas que prop d'ella hi havia. Las tendras fillas de D. Miquel d' espantadas que n' estaban, permaneixian arrupidas en la cadira ahont seyan, no gosant á mourerse gota de por que tenian, y son bon pare, pera distraurerlas y tráurerlas de tant angustiosa situació, comensá á parlar d' aquesta manera.

—Grans van á ser los beneficis qu' ens reportará aquesta pluja; puig á fé que comensaban á sentir set nostras plantas, y estich cert que á continuar la sequedat en los terrenos nos hagueram quedat sens cullita.

—Verament, digué 'N Joan Anton, serán molts los bens que va á produhir en nostres camps; puig los arbres que tinch al secá, comensan ja á arrugárselshi las fullas y lo mateix me succeheix en lo camp de las patatas, y aixó que segons tinch entés no son molt amants del aygua.

—Es veritat, respongué D. Miquel, la excessiva humitat no sols pudreix als *tubérculs* en la mateixa planta, si que també dificulta sa conservació, á mes de ser menos finas en gust.

—Lloat siga Deu, y continuem nostras conversas, puig ja que la benéfica pluja ve á refrescar nostres camps, vindrá be pera ocuparnos de la irrigació L' aygua á discreció es una necessitat de tota horta, si 's vol traure d' ella tot lo partit de que es susceptible, perque la terra deu mantenirse en un estat d' humitat que afavoresca lo desenrotllament de las plantas.

L' aygua es un dels agents indispensables pera la creixensa dels vegetals: sens ella no *germinan* ó grillán las llevors ni 's descomponen los adobs, ni poden arribar á las arrels las sustancias nutritivas necessarias pera la formació dels teixits. L' aygua influeix en la vegetació, ja perque per sí mateix es necessaria pera l' aliment de las plantas, y ja com á dissolvent de las materias nutritivas; per lo tant, ho repeteixo, sens ella no hi ha pas cultiu possible.

En la explotació dels camps, ordinariament hi ha que contentarse ab l' aygua del cel, bastant moltes vegadas la cantitat d' aygua de pluja que cau anualment pera assegurar l' éxit dels cultius; pero en l' explotació de las hortas, es insuficient y de tota necessitat fer intervenir l' aygua per medis artificials.

La necessitat del aygua en la vegetació, se compren facilment si 's considera que constituheix per sí mateixa, un dels principals elements qu' entran en la composició de las plantas.

No totas las ayguas son á propósit pera regar las hortalissas: las procedents de terrenos ahont s' hajan carregat fortament de sustancias mi-

nerals danyosas pera las plantas, tals com las ayguas saladas, las magnesianas, las que tenen en disolució sals de coure, las astringents y las ferruginosas, dehuen proscriuerse.

—Jo 'm creya, digué l' Isidro, que totas las ayguas eran bonas pera regar.

—No tal, amich meu, continuá D. Miquel; las astringents que provenen dels boscos, malesas y pantanos, que están carregadas d' ácit tánich, desfavorable pera la vejetació, se milloran per medi de las cendras y de lo que'ls químichs ne diuhen *álcalis*, com per exemple l' *álcali volátil* anomenat també *amontach*, lo *calzi*, *potasi*, *sodi*, etc. Las ferruginosas no son danyosas mes que quant l' *oxit* está en desmasia y quant contenen *hidrógeno sulfurat* ó sulfat de ferro en excés, conegut ab lo nom de caparros vert ó de vidriol vert en las droguerías.

—Quin ferrigo-ferrago de noms mes estranys: D. Miquel, aquestos si que sembla son difícils de compendre.

—No ho son pas tant com te pensas, Joseph, pero per ara no están al vostre alcans, per qual motiu me comprometo á donarvos mes endevant una petita idea de la Química, que enclou tots eixos noms que tu trobas tan estranys.

(Seguirá.)

SECCIÓ DE VARIETATS

FERAS DE PEGA

Se necessitava ser ó molt prudent, ó molt pobre, ó molt avar, pera no anar á la plassa de toros

Assistir en plena capital europea al sublim espectacle de la bestia de las selvas en libérrim usdefruyt de sos instints, de sos caixals y de sas urpas; véurela ajocarse, plegar sas potas de derrera tibantlas com la corda d' un arch, desplegarlas súbitament y per un esfors de contracció atlética botre com la fletxa á inmensurable altura pera caure demunt su presa ab tot l' anhel d' una rabia inmensa, arrapars' hi y fer ab ella un sol cos, y arrancar á mossegadas manyochs de carn fumant, ébria de sang y de carnatge; y 'l toro en l' ardor de sa defensa caparregar desesperat y pegar estrebadas com cavall no domat que se sacut lo cavaller, y foguejant sos nassos, unir son aterrador mugit al rugir de la fera desenfrénada, mentres un públich anhelant, emocionat, espera ab ánsia que sone 'l moment de la ruina d' un dels dos; ¿quí pot resistir á la tentació?

Los Romans ho entenian: apart lo d' engreixarlas ab esclaus, petit abús d' interpretació literal de la ley que calificava als esclaus de cosas; apart d' aixó, sos combats de bestias terrestres y marinas tenian una grandiositat de que no son ni un plagi rampló 'ls espectacles dels nostres dias.

Pero lo que son los temps! Si á la multitut que invadia las gradas del anfiteatre li haguessen dut bestiolas com las que 'l públich barceloní s' apresurá á anar á veure, potser una ayrada revolució haguera derrocat de son siti de marfil al anfitrió de la festa y potser la Europa estaria avuy dia radicalment transformada.

Y no obstant, la festa romana era gratis, la barcelonina pagant.
¡Y ni un tap de gasseosa á la plassa! ¡Rassas degeneradas!
Ho som tan com lo tigre y 'l lleopart que han vingut á ostentar als rostres ulls sa mansuetut inverossímil.

Figureuvos un toro armat de poderosa cornamenta, capás ab una sola caparrada d'arrancar de sos fonaments á S. Pere Màrtir, (la montanya) y un tigre ó un lleopart irritats per una clausura violenta y per l'espectacle diari del apetitós enemich fora del alcaàs de sas grapas; y las dos feras devant per devant, 'liures, en un espay reduhit, en presencia d'un públich numerós que 'ls hi promet la corona de la victoria.

¿Qué succehirá?

Moment d'ansietat.

Lo toro descalsa 'ls fonaments de la gabia, esmola las banyas en los ferros, se mira á la bestia y 's posa en fatxa.

La fera 's contrau, encen sos ulls, corre un xich fregantse per la reixa pera desentumir sas articulacions rovelladas per la inercia, plega las potas de derrera com preparantse á dar un bot que enfonze 'l sostre de la gabia, se mira al toro, y 's posa en fatxa.

Y s'oloran, y cansats d'olorarse, y veyent que ningú comensa, com dos xicots d'estudi, giran cua, y la fera s'hi ajau com pera ferhi una bacayna.

En va 'l foch y 'l ferro las mortifican, las atian; ab un gesto de fastidi homérich, s'espolsan ferro y foch com s'espolsarian una mosca savallonera, y 's quedan serenas y tranquilas.

Duas ó tres vegadas s'acostan, y pera pendres bè la íesomia, 'l toro aixeca á son contrincant y 'l té una estona entre 'l cap y la reixa mirántsel á contra claror, mentres la fera li passa la ma per la cara pera saber si es de debó ó si es pintat.

Ja fetas aquestas averiguacions, cada hù se 'n torna á son jas, mediant una respectable distancia pera no pendres l'ayre de respirar.

Y aixó cinq minuts, y deu, y trenta, y quaranta, y fins quaranta sigles si quaranta sigles se 'ls haguessen estat contemplant desde las gradas com desde 'l cim de las Piràmides als exércits de Napoleon.

¿Será veritat que *no es tan fiero el leon como lo pintan*, y que com de la feresa de las bestias salvatges no 'n tenim mes noticias que las de testimonis que 's diuhen de vista, som víctimas d'un engany deliberat, ó quan menos fill d'una pór inmotivada?

¿Potser no eran tals tigre ni lleopart sino xicots disfressats pera fer la empresa 'l seu negoci?

¿O bé hem de creure que la esclavitut y 'l despotisme envileixen fins á anularlos los caràcters mes grans y mes forts?

No: es com deya en un rapte líric un gazetiller que no per aixó deixava de seure á primera fila tot pahint un succulent dinar de carn de llebra ó de moltó ó de bou ó d'un animal mes inofensiu, es que volgueren ensenyar de civilisació als espectadors.

¡Los toros, y 'l lleopart y 'l tigre esplicant moral de dins d'una gabia!

¡Oh poder de la metàfora de gazetilla!

NOTICIAS AGRÍCOLAS

NOVA INDUSTRIA AGRÍCOLA.—Tal ho es la fabricació de *fundas* de boga. palla d'arrós y blat per' evitar la ruptura de las ampollas dels licors y vins, qu' ha anunciat lo Conserge de la Societat Valenciana d'Agricultura á un preu bastant al alcans de tothom.

CONFERENCIAS AGRÍCOLAS.—A Tarrassa lo diumenge passat no pogué donarse l' anunciada, per falta d' assistencia. Per aquet motiu quedan aquestas suspesas fins á nova ordre.

De mica en mica anirán plegant las de fora, porque com son *oficials* y en *castellá*, no satisfan prou las necessitats dels pays.

EXPÓSICIÓ NACIONAL VINÍCOLA —La Societat valenciana d'Agricultura ha comensat ja á embotellar los vins que reb dels culliters, pera remétrels á l' Exposició nacional vinícola qu' ha de celebrars' en la cort. Ja diguerem que pera facilitar als productors la remesa de sos vins en bonas condicions, la Societat habia manat construir un número crescut de boquetes, de mitx canter de cabuda, las quals cedia gratuïtament als culliters pera que 'ls remetessin los vins. Donchs bé, son tantas las demandas que té de ditas boquetes, qu' aquets dias s' ha vist precisada á manar construir algunas dotsenas mes, qu' ha posat á disposició dels expositors que per son conducto acudeixen al gran concurs del palau d' Indo en Madrit.

L' OLI DE FUSTA.—En Suecia s' ha establert ab gran exit l' industria del oli de fusta, industria qu' utilisa las arrels que quedan en la terra despres de las tallas dels arbres, especialment dels que produheixen la resina.

Aquesta primera materia se somet á una destilació seca, es á dir, s' escalfa en relortas sens accés del aire, y s' obten en aquesta operació certa cantitat de productos que tenen empleo en diferents rams de l' industria.

Además del oli de fusta, las arrels suministran trementina, creossota, quitrá, acit acetich (vinagre), carbó vegetal y olis del quitrá.

CULTIU DEL COTÓ.—El consul d' Espanya en el Cairo acaba de dirigir al ministeri d' Estat un despatx en el que manifesta la gran importancia que va adquirint en Egipte 'l cultiu del cotó, del que s' han exportat en aquets ultims anys grans cantitats, y que conserva un lloch preferent en los mercats per sa bona qualitat.

¡Tant de bó, poguéssim dirho aviat d' algunas de nostres provincias, ahont tenim la convicció del bon ecsit, atesos los ensaigs practicats!

REVISTA VINÍCOLA MENSUAL.

Si bé en la nostra primera Revista del mes anterior, varem dir quin era lo nostre propósit al fer aquesta la falta d' espay nos va privar d' explicarvos l' utilitat que d' ella n' habiau de reportar.

La Redacció de L' Art del Pagés, qual empenyo es servir als nostres agricultors, ha volgut omplir lo buit que 's notaba en la falta d' una Revista per l' istil.

Tots compendreu que no basta saber lo que passa en lo nostre país, es necessari estar al corrent de las demés comarcas y paissos. Avuy mateix no

veyem per exemple que mentres sostenim los preus fermes á Catalunya, á pesar de ser molt actiu lo comers d' exportació, no obstant no sens comprar los vins de los nostres sellers ab la proporció que s' exporta lo vi dels nostres ports de mar ¿á qu' es degut aixó? A que lo comers troba en altres comarcas vins que li surten mes á compte que 'ls nostres: puix sabent que de vins de Requena, Utiel y altres comarcas de Valencia, n' arriban llauts carregats, y 's venen posats aquí á 20 y 22 duros la pipa de 4 cargass, á causa de que allí aquest any no hi han anat los francesos á comprar y d' allí ja veyem quinas noticias ne tenim (1) Ademés ya vejem també 'ls preus dels vins del Priorat, deguts á la gran calma que sofreix lo comers á Tarragona ¿si los vins d' aquella comarca no puján, poden pujar los d' altres comarcas que no valen de molt lo qu' aquells? Per aixó es menester estar al corrent de los altres mercats y no ferse illusions.

Vilanova y Geltrú. La cullita si bé ha sigut aquí reduida, en cambi lo preu ha sigut remunerador.

Los vins han sigut molt sollicitats á 6 duros per carga vista sa excelenta calitat y estar á peu de l' exportació: tant es aixís que cuasi podém dir que no queda ví per vendre en mans dels culliters d' aquesta comarca.

Vendrell. Los vins continuan com tenim dit en la Revista del mes anterior. Sostinguts de 5 y mitx á 6 duros per carga, si bé ab una calma tal que prou podriam dir qu' aquestos preus son nominals, donchs si alguna venda s' hi fá, es de classe escullida.

Vilafranca del Panadés. Los vins continuan sostinguts de 24 á 25 pesetas per carga los negres, y de 20 á 22 los blanchs y las mistelas de 5 y mitx á 6 duros. Tot al peu del seller.

Tarragona. Res de nou podém dir d' aquest mercat. La calma continua sobre tot per l' exportació de vins al Nort d' Europa que son los mercats que mes podrián influir per l' alsa de preus dels richs vins del Priorat. Los preus son: vi negre dols del alt Priorat de 7 y mitx á 8 duros carga.

Vi negre sech del alt Priorat de 6 á 7 duros carga.

Vi negre del Baix Priorat de 5 y mitx á 6 y mitx duros carga.

Vi negre del Camp de 23 á 25 pesetas carga.

Vi blanch de 20 á 22 pesetas carga.

Mistela blanca de 5 á 6 duros carga.

Cariñena. (*Aragon*) L' extracció de vins molt animada y ab alsa de 2 á 3 pessetas quedant los preus avuy dia de 23 á 24 per *alqués* (8 porrons menos qu' una carga) que resulta á 6 y $\frac{1}{2}$ duros carga en Barcelona.

Requena. (*Valencia*) Los vins d' aquesta comarca á pesar de ser aquest any molt poca l' exportació per Fransa, continuan molt sollicitats á 9 rs. per canter L' extracció se fa molt ab destino á Catalunya y Ultramar.

Utiel. (*Valencia*) La cullita ha sigut bastant satisfactoria sobre tot, com á calitat, lo qual fa que los vins d' aquesta comarca sigan aquest any buscats, fins per Catalunya. Los preus de 8 á 9 rs. canter (10 canters y mitx fan una carga) ab tendencias d' alsa, majorment si reprenguéis l' exportació per Fransa.

Cette. (*Fransa*) La persistencia de la calma qu' avisabam en la Revista anterior reinaba en aquest mercat ha tingut per consecuencia una baixa de 2 á 3 franchs per hectólitro á tots los vins en general, exceptuant los vins del Rosselló que las pocas existencias que quedan han fet qu' aquestos s' hagin sostingut al mateix preu que senyalabam de 36 á 38 franchs l' hectólitro.

Barcelona 28 de Febrer de 1877.

J. G.

(1) Si aixís com las noticias de França son de baixa fossin d' alsa, altre fora la nostra esperansa, puig lo comers d' exportació dels nostres ports no tindria altre recurs que comprarnos los nostres vins á preus mes pujats suposat que 'ls francesos farien pujar los vins de Valencia y Aragó que per ara fan la competencia als nostres.

La nostre opinió es de que vista la poca cullita de aquest any y las bonas noticias de la Habana, los vins se mantindrán fermes de preu esperant l' alsa que no hi ha dubte te d' arribar; però que com deyam en nostra anterior revista, no creyém siga immediata per rahó de lo que tenim exposat y 's dedueix.

BOTIGA DEL BANO

CARRER DEL

HOSPITAL, 19

BARCELONA

Gran surtit de varios géneros á preus molt ventatjosos, Pólvara de cassa y mina de la tan acreditada marca del Globo, fabricada com l'inglesa, Metxa per barrinadas, Cartutxos per escopeta de cassa á la Laffaucheux, Tacos, Perdignons, Pistons y altres articles pera cassar,

Y

UNICH

DEPÓSIT

DE MISTOS DE CERILLA

DE LA AFAMADA FÀBRICA

«EL GLOBO» DE VALENCIA

que tan bon nom s' ha conquistat, tant per l' inmillorable classe de mistos com també per la gran quantitat que contenen las capsetas, y aixó fa, que surtin molt ventatjosas pels consumidors.

PAPER DE FUMAR de totas classes y marcas.

CALENDARIS de totas menas y molts altres géneros.

MAGATZEM DE PAPER

DE

JOAN POCH

PLASSA DE LA LLANA, NÚMERO 19.

Depòsit de paper y cartró de tota mena, estampas, cromos, decalcomanias, y tots los articles corresponents á la fabricació de capsas de luxo.

Paper, carpetas y plomas per escriure, á un preu sumament baix.

Venda en gros y á la menuda.

LOS HEREUS

Cartas familiars sobre un assumpto trascendental,

PER

D. GAYETÀ VIDAL VALENCIANO

Forma un cuaderu de regulars dimensions y se ven á dos rals en la Administració d' aquest periódich.

ARBRES FRUYTERS

Forsa superior, de 8 á 15 pams d' alsada del antich y acreditat Criadero de F. Montané de Lleyda, premiat ab medalla de plata en la exposició agrícola de 1872, celebrada en Barcelona.

COLECCIÓ D' ARBRETS

y plantas pera jardins á preus sumament modichs.

PREUS D' ARBRES FRUYTERS.

Avellaners, Codonyers, Nogueras y Parras á 3 y $\frac{1}{2}$ rs. un; lo cent 14 duros.

Pomeras, Pereras, Figueras y Cirerers á 5 y $\frac{1}{2}$ rs.; lo cent 25 duros.

Presseguers, Ametllers y Oliveras arbequinas á 5 y $\frac{1}{2}$ rs.; lo cent 28 duros.

Abricoquers, Pruners, Nesprés y Magraners á 8 rs.; lo cent 32 duros.

Oliveras Sevillanas de 20 á 40 rs.; lo cent 80 duros.

Depòsit en Barcelona: pera las demandas dirigirse á D. Francisco Montané, Paseig de Gracia. núm. 134 y en Lleyda, carrer Major núm. 108.